

Nameyên Zincîra Dîjîtal û Pirsgirêkên Înternetê

Agahiyên pêşîlêgirtinê ji bo dêûbav, mamoste, zarok û ciwanan

Agahdariy

Danasîna fenomenê

Peyamên zincîre yê ku di nav wan de dijwarî hene bi gelemperî li ser torên civakî an bi karûbarên peyamberiyê têne belav kirin.

Naverok her tim yek e. Divê kesek an karakterek ku ji bo zarok û mezinan dinivîse hebe. Armanca vê karakterê: ku hûn bi riya "lîstikê" ji we re pêşniyar bikin ku hûn zirarê bidin xwe an jî xwe bikujin.

Ger ev kêşeyên qaşo tu metirsî nebin jî, ew dikarin ji bo zarok û ciwanan tirsnak bin.

Profilên wekî "Momo" an "Jonathan Galindo (Creepy Goofy)" profilên sexte ne.

Raporên bêhevseng û pir caran derewîn ên li ser portalên vîdyoyê yê wekî YouTube an TikTok, têgihîştinê diafirîne ku dijwariya nameya zincîrê rast e û jixwe jiyana zarokan ji dest daye.

Ev hîleyek e ku fikarên zêde derdixe holê.

Popularîteya zêde ya hesabên nameya zincîra derewîn motîvasyonan dike ku bêtir nameyên zincîrê belav bikin û zarok û ciwanan bitirsînin.

Ev dibe ku motîvasyona zarok û ciwanên ku ji berê de fikrên xwekujî an zirarê didin xwe xurt bike.

Ji ber vê yekê polîs pêşniyar dike:

- > rakirina tirsî zarok û ciwanan,
- > ne şandina peyaman,
- > bersiv nedin hewildanên têkilî bi kesên xerîb re,
- > ji bo astengkirina profilê dema ku bi me re têkilî daynin,
- > ger gumana sûcek hebe têkilî bi polîs re bikin,
- > Pêşniyarên xeternak ji nivîsgehek ragihandinê re, wek Mînak:
 - [eco Beschwerdestelle](#) (Ofîsa Gilîkirina Jîngehê (Komeleya Jîngehparêz a Pîşesaziya Înternetê e.V.))
 - [FSM Beschwerdestelle](#) (Freiwillige Selbstkontrolle Multimedia-Dienstleister)
 - [Jugendschutz.net Beschwerdestelle](#) Ofîsa giliyan Jugendschutz.net

Ji bo berjewendiya hemwelatiyê •Profesyonel •Yasayî

- > paşguh kirin, rapor kirin û jêbirin: Beşdarî belavbûnê nebin. Hişyarîyên di derbarê kêşeyên bi pirsgirêk de jî divê neyên şandin an hez kirin, ji ber ku ev dikare belavbûna wan pêşve bibe.
- > Tirsên zarok û ciwanan cidî bigirin û diyardeyê rave bikin.
- > Ji bo bersivdana pirsên zarok û ciwanên xwe bibin têkiliyek jêhatî. Di çalakiyên wan ên serhêl de bi rengêk guncav bi wan re bibin.

Serişteyên ji bo mamosteyan

- > Tirsê ji xwendekarên xwe dûr bixin. Ji wan re diyarde û naveroka wê rave bike.
- > Wekî beşek ji dersên xwe rave bikin ka xwendekarên we çawa dikarin medyaya dijîtal û smartfonan bi ewlehî bikar bînin.
- > Ger gumana sûcek hebe bangî polîs bikin.

Agahiyên zêde

Bernameya Pêşîlêgirtina Sûcên Federal û Dewletê (ProPK): [Serişteyên ji bo mijûlbûna bi nameyên zincîra dijîtal û kêşeyên serhêl](#), ji 4ê Cotmeha, 2023

ProPK: Pertukok: [Şêwirdariya serhêl ji bo zarok û mezinan](#), ji Gulana 2024

Klicksafe: [Raporên derewîn ên heyî yên dijiwariyên ciddî](#), ji 21ê Tîrmeha 2020

Serişteyên ji bo zarok û ciwanan

- > Hin tîpên zincîrî dixwazin te bitirsînin û bi zorê te bixin tişteki. Tevlî wê nebin.
- > Çêtir e ku hûn ji profilên ku hûn nizanin re peyaman nenivîsin.
- > “Tîpên zincîrî” yê wiha belav nekin. Netirsînin û netirsînin ku kesek tişteki bixwaze an jî we tehdîd bike.
- > Daxwazên reftarên xwe zirardar guh nade. Bi dêûbavên xwe, mamosteyan an kesek din ku hûn pê bawer in re bipeyivin.
- > Hemî peyamnêr an torên civakî ji bo we ne guncaw in. Mînakî, WhatsApp tenê ji 16 saliya xwe ve destûr e. Lê hûn dikarin di destpêkê de bi wê re mijûl bibin. Vê yekê bi dêûbavên xwe re bikin.